

III. Alkotmánybíróság

Dr. Sulyok Tamás
elnök

Budapest, 2021. május „ 5. ”

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2021. május „ 13 ”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

Az Alaptörvény szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

Az Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének legfontosabb szabályait maga az Alaptörvény 24. cikke tartalmazza.

Az Alaptörvény e szabályainak végrehajtására alkotta meg az Országgyűlés az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvényt, mint sarkalatos törvényt. Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság ügyrendje állapítja meg.

Az Alkotmánybíróság

- a) az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket;
- b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;
- e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;
- g) az Alaptörvényben, illetve sarkalatos törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

Az Alkotmánybíróság döntései – a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának 2019-es döntése értelmében – hatékony jogorvoslatnak minősülnek. Annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság e feladatának a lehető legteljesebb mértékben eleget tudjon tenni, az elnök továbbiakban is működtetni kíván egy olyan jogegységi csoportot, mely azt hivatott szolgálni, hogy az Alkotmánybíróság határozatai egységesek legyenek, és esetleges dogmatikai eltérés esetén – belső, hivatali csatornán – jelezze az elnök felé az eltérést. E feladat következetes végrehajtása érdekében e csoport működése elengedhetetlen.

Emellett az Alkotmánybíróság tovább kívánja intenzifikálni a nemzetközi kapcsolatait. Ennek érdekében külön munkatársak foglalkoznak a külföldi alkotmánybíróságok tevékenységének folyamatos monitorozásával és az aktív, mindennapos kapcsolattartással.

E nemzetközi nyitás része az a nemzetközi konferencia is, mely eredetileg 2020-ban került volna megrendezésre, de a pandémiás helyzet miatt a tervek szerint 2021-re tolódik. A több mint 30 ország jórészt alkotmánybírósági elnöki szintű képviseletével zajló esemény jó alkalom az Alkotmánybíróság 30 éves évfordulójának méltó megünneplésére is.

Az Alkotmánybíróság 2021 elején egy ambiciózus terv megvalósításába kezdett. Ennek célja egy olyan elektronikus, angol nyelvű európai alkotmánybírósági határozatgyűjtemény (adatbázis) kiépítése, mely egyszerre nyújt segítséget az alkotmányjogi érvelést használó jogalkalmazóknak, valamint erősíti az európai alkotmánybíróságok alkotmánybírái és munkatársaik érveléstechnikáját. Az adatbázisra támaszkodva az európai alkotmánybíróságok gyakorlatának összehasonlító elemzése mind a gyakorló jogászok, mind a tudomány számára sokkal szélesebb körben válik lehetségessé.

Az adatbázis kiépítése során a már létező adatbázisban megjelent határozatokra is támaszkodva kívánunk felépíteni egy, az alkotmányjogi gyakorlat számára valamennyi tagállamból elérhető, felhasználóbarát felületet, amelyen hosszabb távon a különböző államokban működő alkotmánybíróságok határozatai mellett az azokkal érintkező nem tagállami bírósági döntések (pl. EUB, EJEB) illetve szakirodalmi elemzések is feltüntetésre kerülnek.

A projekt kiemelt célja, hogy az alkotmánybíróságok közötti párbeszéd elsősorban a konkrét határozatok közötti párbeszédben váljék mindennapossá az alkotmánybíróságok gyakorlatában. Egymás határozatainak kölcsönös hivatkozása olyan közös alap, ha úgy tetszik, olyan közös nevező lehet, mely nemcsak az alkotmánybíróságok egymás iránti tiszteletét és megbecsülését erősítheti nagyban, hanem tevékenyen hozzájárul az európai alkotmányos örökség széles spektrumú evolutív úton való definiálásához. Ahogyan az alkotmányjogi problémák az egyes tagállamokban ugyanolyanok, vagy hasonlóak lehetnek, különösen a hasonló történelmi múlt, vagy más gazdasági-társadalmi tényezők okán, ennél fogva a jogi megoldásaink közötti korreláció joggal feltételezhető.

A közös gondolkodás közös sikerre vezethet, mely az európai integráció közös jövőképében a tagállami alkotmányos értékek egzakt megismerését és ezáltal az integráció folyamatába történő beépítését lehetővé teszi. Célunk, hogy 2021 végére már működő - egyelőre középkelet európai és magyar határozatokat tartalmazó - adatbázisunk legyen, amelynek tartalmát és felhasználhatóságát ezt követően folyamatosan fejlesztjük és bővítjük.

Továbbra is az Alkotmánybíróság prioritásai között szerepel a nyilvános hirdetések számának növelése és a személyes meghallgatások tartása a konkrét ügyek elbírálása során.

Az intézmény kiegyensúlyozottan működik, ügyhátraléka elenyésző. Az Alkotmánybíróság célja ennek az állapotnak a fenntartása, illetve az átlagos ügyelintézési határidő további csökkentése.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2022-ben

Az Alkotmánybíróság kiadási előirányzata megegyezik a támogatási előirányzattal, tekintettel arra, hogy a bevételei jellemzően esetiek, nagyságrendjük a kiadási előirányzathoz képest elenyésző, a finanszírozásba tartósan és biztonságosan nem vonhatók be.

A fejezet létszáma 145 fő.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
Intézmény	3 028,0	0,0	3 028,0	145

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

Az Alkotmánybíróság 2022. évi javasolt előirányzata 289,7 millió forinttal magasabb a 2021. évi törvényi előirányzat összegénél, amelyet alapvetően a 2021. január 1-jétől hatályba lépett bírói alapilletmény növekedés, az Alkotmánybíróság volt elnökeinek járó juttatás emelkedése, valamint az új feladat – az Európai Alkotmánybírósági Kommunikációs Hálózat – megvalósításához kapcsolódó többletforrás biztosítása okozott.

Az előirányzatok alakulásának levezetését az alábbi táblázat szemlélteti:

millió forintban, egy tizedessel

1. cím Alkotmánybíróság	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi törvényi előirányzat	2 738,3	0,0	2 738,3	141
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Szerkezeti változások és szintrehozások:				
Szociális hozzájárulási adó 2,0 százalékpontos csökkenése				
Többlet (jogcímenként)				
2021. évi bérintézkedések bázisba építése	73,2		73,2	
Alkotmánybíróság volt elnökeinek járó juttatásának emelkedése	46,4		46,4	
Európai Alkotmánybírósági Kommunikációs Hálózat kiépítése, működtetése	170,1		170,1	4
2022. évi javasolt előirányzat	3 028,0	0,0	3 028,3	145

